

CONSTITUȚIA ROMÂNIEI

Observații:

1. Sintagma constituțională „administrație publică locală” este prea largă, imprecisă și de natură să creeze confuzii între palierul administrativ de bază (comune, orașe și municipii) și cel median (județe). Propunem înlocuirea cu „administrație publică locală și județeană”, astfel încât conceptul de „administrație publică locală” să se refere strict la localități (comune, orașe și municipii), iar cel de „administrație publică județeană” – la județe.
2. Constituția prevede reglementarea prin lege organică doar a organizării administrației publice locale, nu și a finanțelor publice locale, ceea ce a permis interpretări contrare respectării principiului autonomiei locale și a descentralizării administrativ-financiare. Propunem includerea domeniului finanțelor publice locale printre cele reglementate prin legi organice.
3. Potrivit Constituției, nu pot face obiectul inițiativei legislative a cetățenilor problemele fiscale. Această interdicție este contrară principiilor democrației. Veniturile fiscale reprezintă cea mai mare parte a bugetelor publice, astfel încât propunem ca dreptul cetățeanului de a urmări și controla fiscalitatea să nu mai fie îngrădit chiar la nivel constituțional.

În consecință, propunem următoarele modificări ale Constituției:

Forma actuală	Forma propusă
ART. 16 Egalitatea in drepturi [...] (4) In conditiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care indeplinesc cerintele legii organice au dreptul de a alege si de a fi alesi in autoritățile administratiei publice locale.	ART. 16 Egalitatea in drepturi [...] (4) In conditiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care indeplinesc cerintele legii organice au dreptul de a alege si de a fi alesi in autoritățile administratiei publice locale și județene.
ART. 37 Dreptul de a fi ales [...] (2) Candidatii trebuie să fi implinit, până in ziua alegerilor inclusiv, varsta de cel puțin 23 de ani pentru a fi alesi in Camera Deputatilor sau in organele administratiei publice locale, varsta de cel puțin 33 de ani pentru a fi alesi in Senat si varsta de cel puțin 35 de ani pentru a fi alesi in functia de Presedinte al Romaniei.	ART. 37 Dreptul de a fi ales [...] (2) Candidatii trebuie să fi implinit, până in ziua alegerilor inclusiv, varsta de cel puțin 23 de ani pentru a fi alesi in Camera Deputatilor sau in organele administratiei publice locale și județene, varsta de cel puțin 33 de ani pentru a fi alesi in Senat si varsta de cel puțin 35 de ani pentru a fi alesi in functia de Presedinte al Romaniei.
ART. 73 Categoriile de legi [...] (3) Prin lege organică se reglementează: [...] o) organizarea administratiei publice locale, a teritoriului, precum si regimul general privind autonomia locală; [...]	ART. 73 Categoriile de legi [...] (3) Prin lege organică se reglementează: [...] o) organizarea administratiei publice locale și județene, a teritoriului, finanțele publice locale și județene, precum si regimul general privind autonomia locală și județeană; [...]
ART. 74 Inițiativa legislativă [...] (2) Nu pot face obiectul inițiativei legislative a cetățenilor problemele fiscale, cele cu caracter internațional, amnistia și grațierea. [...]	ART. 74 Inițiativa legislativă [...] (2) Nu pot face obiectul inițiativei legislative a cetățenilor problemele fiscale, cele cu caracter internațional, amnistia și grațierea. [...]
SECTIUNEA a 2-a Administratia publică locală ART. 120 Principii de bază (1) Administratia publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării, autonomiei locale si deconcentrării serviciilor publice. [...]	SECTIUNEA a 2-a Administratia publică locală și județeană ART. 120 Principii de bază (1) Administratia publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării, autonomiei locale și județene si deconcentrării serviciilor publice. [...]

ART. 121 Autorități comunale și orășenesti (1) Autoritățile administrației publice, prin care se realizează autonomia locală în comune și în orașe, sunt consiliile locale alese și primarii aleși, în condițiile legii. [...]	ART. 121 Autoritățile locale (1) Autoritățile administrației publice locale, prin care se realizează autonomia locală în comune, orașe și municipii, sunt consiliile locale alese și primarii aleși, în condițiile legii. [...]
ART. 122 Consiliul județean (1) Consiliul județean este autoritatea administrației publice pentru coordonarea activității consiliilor comunale și orășenesti, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. [...]	ART. 122 Autoritățile județene (1) Consiliul județean este autoritatea administrației publice județene și are ca scop coordonarea activității consiliilor locale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. [...]
ART. 123 Prefectul [...] (2) Prefectul este reprezentantul Guvernului pe plan local și conduce serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale. [...]	ART. 123 Prefectul [...] (2) Prefectul este reprezentantul Guvernului la nivelul unităților administrativ-teritoriale și conduce serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale. [...]
ART. 138 Bugetul public național (1) Bugetul public național cuprinde bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele locale ale comunelor, ale orașelor și ale județelor. [...] (4) Bugetele locale se elaborează, se aprobă și se execută în condițiile legii. [...]	ART. 138 Bugetul public național (1) Bugetul public național cuprinde bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele județene, precum și bugetele locale ale comunelor, orașelor și municipiilor. [...] (4) Bugetele județene și locale se elaborează, se aprobă și se execută în condițiile legii. [...]
ART. 139 Impozite, taxe și alte contribuții [...] (2) Impozitele și taxele locale se stabilesc de consiliile locale sau județene, în limitele și în condițiile legii. [...]	ART. 139 Impozite, taxe și alte contribuții [...] (2) Impozitele și taxele locale și județene se stabilesc de consiliile locale sau județene, în limitele și în condițiile legii. [...]

LEGEA-CADRU A DESCENTRALIZĂRII, NR. 195 DIN 2006

Observații:

Deși Legea-cadru a descentralizării recunoaște **principiul asigurării resurselor corespunzătoare competențelor transferate**, ea nu oferă posibilități reale pentru punerea în practică a acestuia.

Propunem precizarea faptului că sumele încasate cu titlu de impozit pe profit, impozit pe venitul microîntreprinderilor și impozit pe venit **intră în bugetul autorităților administrației publice locale** de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, iar acestea contribuie – în baza principiului solidarității – cote distincte din aceste venituri proprii către bugetul județului, respectiv către bugetul de stat.

În consecință, propunem următoarele modificări ale Legii-cadru a descentralizării:

Forma actuală	Forma propusă
<i>Fără echivalent (nu există o astfel de prevedere în forma actuală a legii).</i>	ART. 29¹ (1) Pentru respectarea principiul asigurării resurselor corespunzătoare competențelor transferate, prevăzut la art. 3, litera „b” din prezenta lege, <u>sumele încasate cu titlu de impozit pe profit, impozit pe venitul microîntreprinderilor și impozit pe venit intră în bugetul autorităților administrației publice locale de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor.</u> (2) În vederea asigurării echilibrării verticale și orizontale a bugetelor locale, fiecare comună sau oraș alocă, din sumele prevăzute la aliniatul (1) al prezentului articol, câte o cotă distinctă către <u>bugetul județului de care aparține comuna sau orașul, respectiv către bugetul de stat.</u> (3) Cotele alocate conform aliniatului (2) al prezentului articol se stabilesc prin <u>Legea finanțelor publice locale și nu pot fi modificate prin legea bugetului de stat.</u>
ART. 31 Ministerul Finanțelor Publice și serviciile publice deconcentrate ale acestuia asigură accesul necondiționat al autorităților administrației publice locale și centrale, precum și al altor factori interesați la informațiile privind procesele de alocare a resurselor bugetare prevăzute la art. 30 alin. (2).	ART. 31 Ministerul Finanțelor Publice și serviciile publice deconcentrate ale acestuia asigură accesul necondiționat al autorităților administrației publice locale și centrale, precum și al altor factori interesați, la informațiile privind procesele de alocare a resurselor bugetare prevăzute la art. 29¹ și 30.

Observații:

Legea-cadru a descentralizării, urmând Constituția, nu face o distincție clară între palierele administrative de bază și median. Imprecizia termenului „administrație publică locală” și confuzia pe care o generează este implicit recunoscută chiar de legea în discuție, care, la art. 2, litera „f”, definește competențele partajate ca fiind „competențele exercitate de către **autoritățile administrației publice locale, împreună cu alte niveluri ale administrației publice (județean sau central)**, cu o separare clară a finanțării și a puterii de decizie pentru fiecare responsabil în parte” (s.n.).

Propunem adoptarea termenilor „administrație publică locală” – pentru organele administrative de la nivelul localităților (comune, orașe și municipii), respectiv „administrație publică județeană” – pentru organele administrative de la nivelul județului, cu consecința modificărilor care decurg de aici. De exemplu:

Forma actuală	Forma propusă
ART. 2 [...] d) competențe delegate - competențele atribuite prin lege autorităților administrației publice locale, împreună cu resursele financiare corespunzătoare, de către autoritățile publice centrale, pentru a le exercita în numele și în limitele stabilite de către acestea;	ART. 2 [...] d) competențe delegate - competențele atribuite prin lege autorităților administrației publice locale și județene, împreună cu resursele financiare corespunzătoare, de către autoritățile publice centrale, pentru a le exercita în numele și în limitele stabilite de către acestea;

LEGEA FINANTELOR PUBLICE LOCALE ȘI JUDEȚENE, NR. 273 DIN 2006

Observații:

Prin Legea finanțelor publice locale nu se alocă localităților nicio cotă din impozitul pe profit și pe venitul microîntreprinderilor. De asemenea, se alocă - de la bugetul de stat - doar o cotă din impozitul pe venit încasat local către bugetele localităților, iar această cotă a scăzut continuu în ultimul deceniu.

Pentru toate argumentele expuse în studiu, propunem corectarea acestei inechități, după cum urmează.

În ce privește cuantumul cotelor convenite localității, județului, contului de echilibrare și, respectiv, bugetului de stat, propunem aici revenirea la cotele stabilite inițial prin Legea nr. 273 din 2006, dar acestea ar putea constitui subiectul unei dezbateri publice la nivel național.

Forma actuală	Forma propusă
ART. 32 Cote defalcate din impozitul pe venit (1) Din impozitul pe venit încasat la bugetul de stat la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale în luna anterioară, cu excepția impozitului pe veniturile din pensii, se alocă lunar, până cel târziu la data de 8 a lunii în curs, o cotă de: a) 41,75% la bugetele locale ale comunelor, orașelor și municipiilor pe al căror teritoriu își desfășoară activitatea plătitorii de impozit pe venit; b) 11,25% la bugetul local al județului; c) 18,5% într-un cont distinct, deschis pe seama direcției generale a finanțelor publice județene la trezoreria municipiului reședință de județ, pentru echilibrarea bugetelor locale ale comunelor, ale orașelor și ale municipiilor, precum și a bugetului local al județului. (2) În execuție, cota de 18,5% se alocă de către direcțiile generale ale finanțelor publice județene, în termenul prevăzut la alin. (1), pentru echilibrarea bugetelor locale ale comunelor, ale orașelor și ale municipiilor, precum și a bugetului local al județului, proporțional cu sumele repartizate și aprobate în acest scop în bugetele respective, potrivit prevederilor art. 33 alin. (3) - (5). (3) Pentru municipiul București cota de 71,5% din impozitul pe venit, cu excepția impozitului pe veniturile din pensii, se repartizează, în termenul prevăzut la alin. (1), astfel: a) 20% la bugetele locale ale sectoarelor municipiului București; b) 44,5% la bugetul local al municipiului București; c) 7% într-un cont distinct, deschis pe seama Direcției Generale a Finanțelor Publice a Municipiului București la Trezoreria Municipiului București, pentru echilibrarea bugetelor locale ale sectoarelor, precum și a bugetului local al municipiului București. (4) În execuție, cota de 7% se alocă de către Direcția Generală a Finanțelor Publice a Municipiului București, în termenul prevăzut la alin. (1), pentru echilibrarea bugetelor locale ale sectoarelor, precum și a bugetului local al municipiului București, proporțional cu sumele repartizate și aprobate în bugetele respective, potrivit prevederilor art. 33 alin. (6). (5) În situații deosebite, prin legea bugetului de stat,	ART. 32 Cote defalcate din impozitul pe profit, impozitul pe venit și impozitul pe venitul microîntreprinderilor (1) Din impozitul pe profit, impozitul pe venit și impozitul pe venitul microîntreprinderilor încasat la bugetul local al fiecărei unități administrativ-teritoriale în luna anterioară, cu excepția impozitului pe veniturile din pensii, o cotă de 47% rămâne în bugetul comunei, orașului sau municipiului, iar diferența se alocă lunar, până cel târziu la data de 8 a lunii în curs, astfel: a) o cotă de 18% la bugetul de stat; b) o cotă de 13% la bugetul local al județului; c) o cotă de 22% într-un cont distinct, deschis pe seama consiliului județean, pentru echilibrarea bugetelor locale ale comunelor, ale orașelor și ale municipiilor, precum și a bugetului local al județului. (2) În execuție, cota de 22% se alocă de către consiliile județene, în termenul prevăzut la alin. (1), pentru echilibrarea bugetelor locale ale comunelor, ale orașelor și ale municipiilor, precum și a bugetului local al județului, proporțional cu sumele repartizate și aprobate în acest scop în bugetele respective, potrivit prevederilor art. 33 alin. (3) - (5). (3) Pentru municipiul București cota de 71,5% din impozitele menționate la alin. (1), cu excepția impozitului pe veniturile din pensii, se repartizează, în termenul prevăzut la alin. (1), astfel: a) 20% la bugetele locale ale sectoarelor municipiului București; b) 44,5% la bugetul local al municipiului București; c) 7% într-un cont distinct, deschis pe seama Direcției Generale a Finanțelor Publice a Municipiului București la Trezoreria Municipiului București, pentru echilibrarea bugetelor locale ale sectoarelor, precum și a bugetului local al municipiului București. (4) În execuție, cota de 7% se alocă de către Direcția Generală a Finanțelor Publice a Municipiului București, în termenul prevăzut la alin. (1), pentru echilibrarea bugetelor locale ale sectoarelor, precum și a bugetului local al municipiului București, proporțional cu sumele repartizate și aprobate în bugetele respective, potrivit prevederilor art. 33 alin. (6). (5) Cotele defalcate din impozitele prevăzute la alin. (1) nu pot fi modificate prin legea bugetului de stat. (6) Operațiunile de virare la bugetul de stat, la bugetul local al județului și în contul distinct pentru echilibrarea bugetelor se efectuează de primari și persoane împuternicite din cadrul autorității administrației publice locale a comunei, orașului sau municipiului. Pentru municipiul București, operațiunile de virare la bugetul de stat, la bugetul local al municipiului București și în contul distinct pentru echilibrarea bugetelor se efectuează de

cotele defalcate din impozitul pe venit pot fi majorate. (6) Operațiunile de virare la bugetele locale a cotelor cuvenite din impozitul pe venit se efectuează de Ministerul Finanțelor Publice, prin direcțiile generale ale finanțelor publice județene, respectiv a Direcției Generale a Finanțelor Publice a Municipiului București. [...]	primarii de sector și persoanele împuternicite din cadrul autorității administrației publice locale a sectorului. [...]
ART. 33 Alocarea cotelor și sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat [...] (3) Din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, aprobate anual prin legea bugetului de stat și din cota de 18,5% prevăzută la art. 32 alin. (1), o cotă de 27% se alocă bugetului propriu al județului, iar diferența se repartizează pentru bugetele locale ale comunelor, orașelor și municipiilor, astfel: a) 80% din sumă se repartizează în două etape, prin decizie a directorului direcției generale a finanțelor publice județene, în funcție de următoarele criterii: populație, suprafața din intravilanul unității administrativ-teritoriale și capacitatea financiară a unității administrativ-teritoriale; b) 20% din sumă se repartizează, prin hotărâre a consiliului județean, pentru achitarea arieratelor provenite din neplata cheltuielilor de funcționare și/sau de capital, în ordinea cronologică a vechimii arieratelor, pentru susținerea programelor de dezvoltare locală și pentru susținerea proiectelor de infrastructură care necesită cofinanțare locală. Hotărârea consiliului județean se comunică directorului direcției generale a finanțelor publice județene, instituției prefectului și consiliilor locale din județ. (4) Pentru repartizarea sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, conform prevederilor alin. (3) lit. a), direcțiile generale ale finanțelor publice județene procedează astfel: [...]	ART. 33 Alocarea cotelor și sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat [...] (3) Sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, aprobate anual prin legea bugetului de stat și cota de 22% prevăzută la art. 32 alin. (1) se alocă astfel: a) 27% pentru bugetul propriu al județului; b) 73% pentru echilibrarea bugetelor locale ale comunelor, orașelor și municipiilor. (3¹) Sumele și cota prevăzute la alin. 3, litera „b” se repartizează prin hotărâre a consiliului județean, astfel: a) 60% din sumă se repartizează în etape succesive comunelor, orașelor și municipiilor care au o medie a impozitului pe venit pe locuitor mai mică decât media pe județ, în vederea egalizării mediilor individuale, după formula pusă la dispoziție de către Ministerul Finanțelor Publice; b) 20% din sumă se repartizează în funcție de ponderea suprafeței intravilane în totalul suprafeței intravilane din județ; c) 20% din sumă se repartizează prin hotărârea consiliului județean pentru achitarea arieratelor provenite din neplata cheltuielilor de funcționare și/sau de capital, în ordinea cronologică a vechimii arieratelor, pentru rambursarea ratelor la împrumuturile contractate în baza legii, pentru susținerea programelor de dezvoltare locală și pentru susținerea proiectelor de infrastructură care necesită cofinanțare locală. (3²) Hotărârea consiliului județean se ia cu consultarea obligatorie a consiliilor locale din județ și se comunică directorului general al direcției generale regionale a finanțelor publice/șefului administrației județene a finanțelor publice, instituției prefectului, consiliilor locale din județ și Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice; (4) Pentru repartizarea sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, conform prevederilor alin. (3¹) lit. a), consiliile județene procedează astfel: [...] Observație: se mențin, mutatis mutandis, procedurile și formulele de calcul prevăzute de aliniatul (4).

Observații:

Legea finanțelor publice locale ar trebui să facă, la rândul său, distincție între bugetele localităților și cele ale județelor, pentru argumentele expuse mai sus. Chiar și titlul legii ar trebui modificat în „Legea finanțelor publice locale și județene”.

În consecință, ar trebui procedat la modificări care să reflecte aceste modificări, ca de exemplu:

Forma actuală	Forma propusă
ART. 1 Obiectul legii (1) Prezenta lege stabilește principiile, cadrul general și procedurile privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea fondurilor publice locale, precum și responsabilitățile autorităților administrației publice locale și ale instituțiilor publice implicate în domeniul finanțelor publice locale. (2) Dispozițiile prezentei legi se aplică în domeniul elaborării, aprobării, executării și raportării: a) bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și municipiului București; b) bugetelor instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetele locale, după caz; c) bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii; d) bugetului împrumuturilor externe și interne, pentru care rambursarea, plata dobânzilor, comisioanelor, spezelor și a altor costuri se asigură din bugetele locale și care provin din: împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate autorităților administrației publice locale și/sau agenților economici și serviciilor publice din subordinea acestora; împrumuturi contractate de autoritățile administrației publice locale și garantate de stat; împrumuturi externe și/sau interne contractate sau garantate de autoritățile administrației publice locale; e) bugetului fondurilor externe nerambursabile.	ART. 1 Obiectul legii (1) Prezenta lege stabilește principiile, cadrul general și procedurile privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea fondurilor publice locale și județene, precum și responsabilitățile autorităților administrației publice locale și ale instituțiilor publice implicate în domeniul finanțelor publice locale. (2) Dispozițiile prezentei legi se aplică în domeniul elaborării, aprobării, executării și raportării: a) bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, precum și bugetelor județene și ale municipiului București; b) bugetelor instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetele locale sau județene, după caz; c) bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii; d) bugetului împrumuturilor externe și interne, pentru care rambursarea, plata dobânzilor, comisioanelor, spezelor și a altor costuri se asigură din bugetele locale sau județene și care provin din: împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate autorităților administrației publice locale sau județene și/sau agenților economici și serviciilor publice din subordinea acestora; împrumuturi contractate de autoritățile administrației publice locale sau județene și garantate de stat; împrumuturi externe și/sau interne contractate sau garantate de autoritățile administrației publice locale sau județene; e) bugetului fondurilor externe nerambursabile.
ART. 2 Definiții (1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează: [...] 16. cotă defalcată din unele venituri ale bugetului de stat - procentul stabilit din unele venituri ale bugetului de stat, care se alocă bugetelor locale; [...] 27. echilibrare financiară - transferul de resurse financiare din unele venituri ale bugetului de stat către unitățile administrativ-teritoriale în vederea asigurării fondurilor necesare furnizării de servicii publice, în condițiile legii; [...] 39. instituții publice locale - denumirea generică, incluzând comunele, orașele, municipiile, sectoarele municipiului București, județele, municipiul București, instituțiile și serviciile publice din subordinea acestora, cu personalitate juridică, indiferent de modul de finanțare a activității acestora; [...]	ART. 2 Definiții (1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează: [...] 16. cotă defalcată din unele venituri ale bugetului de stat - procentul stabilit din unele venituri ale bugetului de stat, care se alocă bugetelor locale și județene; [...] 27. echilibrare financiară - transferul de resurse financiare din bugetul de stat către bugetele județene sau din bugetele județene către bugetele locale, în vederea asigurării fondurilor necesare furnizării de servicii publice, în condițiile legii; [...] 39. instituții publice locale - denumirea generică, incluzând comunele, orașele, municipiile, sectoarele municipiului București, precum și instituțiile și serviciile publice din subordinea acestora, cu personalitate juridică, indiferent de modul de finanțare a activității acestora; 39¹. instituții publice județene - denumirea generică, incluzând județele, municipiul București, precum și instituțiile și serviciile publice din subordinea acestora, cu personalitate juridică, indiferent de modul de finanțare a activității acestora; [...]

42. obligațiuni - titluri de credit pe termen mediu și lung, emise de o autoritate a administrației publice locale, a căror rambursare este garantată prin veniturile proprii ale unităților administrativ-teritoriale; [...] 47. rectificare bugetară locală - operațiunea prin care se modifică, în cursul exercițiului bugetar, bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2), cu obligativitatea menținerii echilibrului bugetar; [...] 48. registru al datoriei publice locale - documentul care evidențiază situația datoriei publice locale contractate direct, în ordine cronologică, și care are două componente: subregistru al datoriei publice interne locale și subregistru al datoriei publice externe locale; [...] 49. registru al garanțiilor locale - documentul care evidențiază situația garanțiilor locale acordate de autoritățile administrației publice locale, în ordine cronologică, și care are două componente: subregistru al garanțiilor interne locale și subregistru al garanțiilor externe locale;	42. obligațiuni - titluri de credit pe termen mediu și lung, emise de o autoritate a administrației publice locale sau județene, a căror rambursare este garantată prin veniturile proprii ale unităților administrativ-teritoriale; [...] 47. rectificare bugetară locală și județeană - operațiunea prin care se modifică, în cursul exercițiului bugetar, bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2), cu obligativitatea menținerii echilibrului bugetar; [...] 48. registru al datoriei publice locale și județene - documentul care evidențiază situația datoriei publice locale sau județene contractate direct, în ordine cronologică, și care are două componente: subregistru al datoriei publice interne locale sau județene și subregistru al datoriei publice externe locale sau județene; [...] 49. registru al garanțiilor locale și județene - documentul care evidențiază situația garanțiilor locale sau județene acordate de autoritățile administrației publice locale sau județene, în ordine cronologică, și care are două componente: subregistru al garanțiilor interne locale sau județene și subregistru al garanțiilor externe locale sau județene;
(2) Veniturile secțiunii de funcționare, prevăzută la alin. (1) pct. 50, sunt următoarele: [...] b) venituri proprii ale instituțiilor publice locale finanțate integral sau parțial din venituri proprii; [...] e) venituri din împrumuturi acordate instituțiilor și serviciilor publice locale sau activităților finanțate integral din venituri proprii; [...] (3) Cheltuielile secțiunii de funcționare, prevăzută la alin. (1) pct. 50, sunt următoarele: [...] j) împrumuturi pentru instituții și servicii publice locale sau activități finanțate integral din venituri proprii.	(2) Veniturile secțiunii de funcționare, prevăzută la alin. (1) pct. 50, sunt următoarele: [...] b) venituri proprii ale instituțiilor publice locale și județene finanțate integral sau parțial din venituri proprii; [...] e) venituri din împrumuturi acordate instituțiilor și serviciilor publice locale și județene sau activităților finanțate integral din venituri proprii; [...] (3) Cheltuielile secțiunii de funcționare, prevăzută la alin. (1) pct. 50, sunt următoarele: [...] j) împrumuturi pentru instituții și servicii publice locale și județene sau activități finanțate integral din venituri proprii.
ART. 3 Veniturile și cheltuielile bugetare [...] (2) Creditele bugetare aprobate se utilizează pentru finanțarea administrației publice locale, programelor, proiectelor, activităților, acțiunilor, obiectivelor și altele asemenea, potrivit scopurilor prevăzute în legi și alte reglementări, și vor fi angajate și folosite în strictă corelare cu gradul previzionat de încasare a veniturilor bugetare.	ART. 3 Veniturile și cheltuielile bugetare [...] (2) Creditele bugetare aprobate se utilizează pentru finanțarea administrației publice locale și județene, programelor, proiectelor, activităților, acțiunilor, obiectivelor și altele asemenea, potrivit scopurilor prevăzute în legi și alte reglementări, și vor fi angajate și folosite în strictă corelare cu gradul previzionat de încasare a veniturilor bugetare.
ART. 5 Veniturile și cheltuielile bugetelor locale (1) Veniturile bugetare locale se constituie din: a) venituri proprii, formate din: impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri și cote defalcate din impozitul pe venit; b) sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat; c) subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte	ART. 5 Veniturile și cheltuielile bugetelor locale și județene (1) Veniturile bugetare locale ale comunelor, orașelor și municipiilor se constituie din: a) venituri proprii, formate din: impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte și alte venituri; b) sume și cote defalcate pentru echilibrarea bugetelor locale ale comunelor, orașelor și municipiilor; b¹) sume și cote defalcate cu destinație specială;

bugete; d) donații și sponsorizări; e) sume primite de la Uniunea Europeană și/sau alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări. (2) Fundamentarea veniturilor proprii ale bugetelor locale se bazează pe constatarea, evaluarea și inventarierea materiei impozabile și a bazei de impozitare în funcție de care se calculează impozitele și taxele aferente, evaluarea serviciilor prestate și a veniturilor obținute din acestea, precum și pe alte elemente specifice, în scopul evaluării corecte a veniturilor. Donațiile și sponsorizările se cuprind, prin rectificarea bugetară locală, în bugetul de venituri și cheltuieli numai după încasarea lor. (3) Fundamentarea, dimensionarea și repartizarea cheltuielilor bugetelor locale pe ordonatori de credite, pe destinații, respectiv pe acțiuni, activități, programe, proiecte, obiective, se efectuează în concordanță cu atribuțiile ce revin autorităților administrației publice locale, cu prioritățile stabilite de acestea, în vederea funcționării lor și în interesul colectivităților locale respective. (4) Fundamentarea și aprobarea cheltuielilor bugetelor locale se efectuează în strictă corelare cu posibilitățile reale de încasare a veniturilor bugetelor locale, estimate a se realiza.	c) subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete; d) donații și sponsorizări; e) sume primite de la Uniunea Europeană și/sau alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări. (1¹) Veniturile bugetare județene se constituie din: a) venituri proprii, formate din: impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte și alte venituri; b) cota de 13% din impozitele pe venit și pe profit încasate de comunele, orașele și municipiile din județ; c) sume și cote defalcate pentru echilibrarea bugetelor județene; d) sume și cote defalcate cu destinație specială; e) subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete; f) donații și sponsorizări; g) sume primite de la Uniunea Europeană și/sau alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări. (2) Fundamentarea veniturilor proprii ale bugetelor locale și județene se bazează pe constatarea, evaluarea și inventarierea materiei impozabile și a bazei de impozitare în funcție de care se calculează impozitele și taxele aferente, evaluarea serviciilor prestate și a veniturilor obținute din acestea, precum și pe alte elemente specifice, în scopul evaluării corecte a veniturilor. Donațiile și sponsorizările se cuprind, prin rectificarea bugetară locală sau județeană, în bugetul de venituri și cheltuieli numai după încasarea lor. (3) Fundamentarea, dimensionarea și repartizarea cheltuielilor bugetelor locale și județene pe ordonatori de credite, pe destinații, respectiv pe acțiuni, activități, programe, proiecte, obiective, se efectuează în concordanță cu atribuțiile ce revin autorităților administrației publice locale și județene, cu prioritățile stabilite de acestea, în vederea funcționării lor și în interesul colectivităților locale și județene respective. (4) Fundamentarea și aprobarea cheltuielilor bugetelor locale și județene se efectuează în strictă corelare cu posibilitățile reale de încasare a veniturilor bugetelor locale și județene, estimate a se realiza.
ART. 6 Descentralizarea unor activități Trecerea de către Guvern în administrarea și finanțarea autorităților administrației publice locale a unor cheltuieli publice, ca urmare a descentralizării unor competențe, precum și a altor cheltuieli publice noi se face prin lege, numai cu asigurarea resurselor financiare necesare realizării acestora, fundamentate pe baza standardelor de cost ale serviciilor publice respective, iar până la aprobarea acestora, pe baza sumelor aprobate pentru anul anterior, actualizate cu indicii prețurilor de consum, după cum urmează: a) în primul an, prin cuprinderea distinctă în anexa la legea bugetului de stat a sumelor defalcate cu destinație specială, necesare finanțării cheltuielilor publice transferate sau a noilor cheltuieli publice, precum și a criteriilor de repartizare; b) în anii următori, prin cuprinderea resurselor respective în ansamblul sumelor defalcate pentru echilibrarea bugetelor locale alocate unităților administrativ-teritoriale, cu excepția celor nominalizate distinct prin anexa la legea bugetului de stat.	ART. 6 Descentralizarea unor activități Trecerea de către Guvern în administrarea și finanțarea autorităților administrației publice locale sau județene a unor cheltuieli publice, ca urmare a descentralizării unor competențe, precum și a altor cheltuieli publice noi se face prin lege, numai cu asigurarea resurselor financiare necesare realizării acestora, fundamentate pe baza standardelor de cost ale serviciilor publice respective, iar până la aprobarea acestora, pe baza sumelor aprobate pentru anul anterior, actualizate cu indicii prețurilor de consum, după cum urmează: a) în primul an, prin cuprinderea distinctă în anexa la legea bugetului de stat a sumelor defalcate cu destinație specială, necesare finanțării cheltuielilor publice transferate sau a noilor cheltuieli publice, precum și a criteriilor de repartizare; b) în anii următori, prin cuprinderea resurselor respective în ansamblul sumelor defalcate pentru echilibrarea bugetelor locale sau județene alocate unităților administrativ-teritoriale, cu excepția celor nominalizate distinct prin anexa la legea bugetului de stat.

ART. 8 Principiul transparenței și publicității Procesul bugetar este deschis și transparent, acesta realizându-se prin: a) publicarea în presa locală, pe pagina de internet a instituției publice, sau afișarea la sediul autorității administrației publice locale respective a proiectului de buget local și a contului anual de execuție a acestuia; b) dezbateră publică a proiectului de buget local, cu prilejul aprobării acestuia; c) prezentarea contului anual de execuție a bugetului local în ședință publică.	ART. 8 Principiul transparenței și publicității Procesul bugetar este deschis și transparent, acesta realizându-se prin: a) publicarea în presa locală, pe pagina de internet a instituției publice, sau afișarea la sediul autorității administrației publice locale sau județene respective a proiectului de buget local sau județean și a contului anual de execuție a acestuia; b) dezbateră publică a proiectului de buget local și județean, cu prilejul aprobării acestuia; c) prezentarea contului anual de execuție a bugetului local și județean în ședință publică.
ART. 14 Reguli bugetare [...] (4) Nicio cheltuială din fonduri publice locale nu poate fi angajată, ordonanțată și plătită dacă nu este aprobată, potrivit legii, și dacă nu are prevederi bugetare și surse de finanțare. (5) După aprobarea bugetelor locale pot fi aprobate acte normative cu implicații asupra acestora, dar numai cu precizarea surselor de acoperire a diminuării veniturilor sau a majorării cheltuielilor bugetare aferente exercițiului bugetar pentru care s-au aprobat bugetele locale respective. [...] (7) În situația în care gradul de realizare a veniturilor proprii programate în bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2) în ultimii 2 ani este mai mic de 97% pe fiecare an, ordonatorii de credite fundamentează veniturile proprii pentru anul curent cel mult la nivelul realizărilor din anul precedent. Gradul de realizare a veniturilor proprii se stabilește potrivit metodologiei aprobate prin ordin comun al ministrului administrației și internelor și al ministrului finanțelor publice, după consultarea prealabilă a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale. [...]	ART. 14 Reguli bugetare [...] (4) Nicio cheltuială din fonduri publice locale sau județene nu poate fi angajată, ordonanțată și plătită dacă nu este aprobată, potrivit legii, și dacă nu are prevederi bugetare și surse de finanțare. (5) După aprobarea bugetelor locale și județene pot fi aprobate acte normative cu implicații asupra acestora, dar numai cu precizarea surselor de acoperire a diminuării veniturilor sau a majorării cheltuielilor bugetare aferente exercițiului bugetar pentru care s-au aprobat bugetele locale și județene respective. [...] (7) În situația în care gradul de realizare a veniturilor proprii programate în bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2) în ultimii 2 ani este mai mic de 97% pe fiecare an, ordonatorii de credite fundamentează veniturile proprii pentru anul curent cel mult la nivelul realizărilor din anul precedent. Gradul de realizare a veniturilor proprii se stabilește potrivit metodologiei aprobate prin ordin comun al ministrului administrației și internelor și al ministrului finanțelor publice, după consultarea prealabilă a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale sau județene. [...]
ART. 16 Principiul autonomiei locale financiare (1) Unitățile administrativ-teritoriale au dreptul la resurse financiare suficiente, pe care autoritățile administrației publice locale le pot utiliza în exercitarea atribuțiilor lor, pe baza și în limitele prevăzute de lege. (2) Autoritățile administrației publice locale au competența stabilirii nivelurilor impozitelor și taxelor locale, în condițiile legii. (3) Alocarea resurselor financiare pentru echilibrarea bugetelor locale nu trebuie să afecteze aplicarea politicilor bugetare ale autorităților administrației publice locale în domeniul lor de competență. (4) Sumele defalcate cu destinație specială se utilizează de către autoritățile administrației publice locale în conformitate cu prevederile legale.	ART. 16 Principiul autonomiei financiare a comunelor, orașelor și județelor (1) Unitățile administrativ-teritoriale au dreptul la resurse financiare suficiente, pe care autoritățile administrației publice locale și județene le pot utiliza în exercitarea atribuțiilor lor, pe baza și în limitele prevăzute de lege. (2) Autoritățile administrației publice locale au competența stabilirii nivelurilor impozitelor și taxelor locale, în condițiile legii. (2¹) Autoritățile administrației publice județene au competența stabilirii nivelurilor impozitelor și taxelor județene, în condițiile legii. (3) Alocarea resurselor financiare pentru echilibrarea bugetelor locale și județene nu trebuie să afecteze aplicarea politicilor bugetare ale autorităților administrației publice locale și județene în domeniul lor de competență. (4) Sumele defalcate cu destinație specială se utilizează de către autoritățile administrației publice locale și județene în conformitate cu prevederile legale.

LEGEA NR. 227/2015 PRIVIND CODUL FISCAL

Observații:

Reflectând actuala filosofie fiscală din România și restul legislației în vigoare, Codul fiscal exclude din categoria impozitelor locale impozitul pe profit (inclusiv cel pe venitul microîntreprinderilor) și impozitul pe venit (inclusiv cel pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România).

Propunem modificarea articolului care reglementează taxele și impozitele locale, după cum urmează:

Forma actuală	Forma propusă
ART. 454 - Impozite și taxe locale Impozitele și taxele locale sunt după cum urmează: a) impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri; b) impozitul pe teren și taxa pe teren; c) impozitul pe mijloacele de transport; d) taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor; e) taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate; f) impozitul pe spectacole; g) taxele speciale; h) alte taxe locale.	ART. 454 - Impozite și taxe locale Impozitele și taxele locale sunt după cum urmează: a) impozitul pe profit; b) impozitul pe venitul microîntreprinderilor; c) impozitul pe venit; d) impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România; e) impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri; f) impozitul pe teren și taxa pe teren; g) impozitul pe mijloacele de transport; h) taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor; i) taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate; j) impozitul pe spectacole; k) taxele speciale; l) alte taxe locale.

Observație:

Se impune restructurarea întregului Cod fiscal, astfel încât să reflecte modificarea de substanță propusă mai sus (recalificarea impozitului pe profit, pe venitul microîntreprinderilor și a impozitului pe venit ca impozite locale).

Noua structură a Codului fiscal, mai logică și în acord cu cerințele normelor de tehnică legislativă, ar putea fi:

Forma actuală	Forma propusă
TITLUL I - Dispoziții generale	TITLUL I - Dispoziții generale
TITLUL II - Impozitul pe profit	TITLUL II – Impozite, taxe și contribuții naționale
TITLUL III - Impozitul pe venitul microîntreprinderilor	Partea I - Dispoziții generale privind impozitele și taxele naționale
TITLUL IV - Impozitul pe venit	Partea a II-a - Taxa pe valoarea adăugată (actualul Titlu VII)
TITLUL V - Contribuții sociale obligatorii	Partea a III-a - Accize și alte taxe speciale (actualul Titlu VIII)
TITLUL VI - Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România	Partea a IV-a - Impozitul pe construcții (actualul Titlu X)
TITLUL VII - Taxa pe valoarea adăugată	Partea a V-a - Contribuții sociale obligatorii (actualul Titlu V)
TITLUL VIII - Accize și alte taxe speciale	TITLUL III - Impozite și taxe locale
TITLUL IX - Impozite și taxe locale	Partea I - Dispoziții generale privind impozitele și taxele locale
TITLUL X - Impozitul pe construcții	Partea a II-a - Impozitul pe profit
TITLUL XI - Dispoziții finale	Partea a III-a - Impozitul pe venitul microîntreprinderilor
	Partea a IV-a - Impozitul pe venit
	Partea a V-a - Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România
	Partea a VI-a - Alte impozite și taxe locale (actualele capitole II-IX din Titlul IX)
	Partea a VII-a – Dispoziții comune, sancțiuni și dispoziții tranzitorii (actualele capitole X-XII din Titlul IX)
	TITLUL IV - Dispoziții finale

Observație:

Actualul conținut al articolelor din Codul fiscal ar putea rămâne neschimbat, operându-se doar modificările terminologice care se impun.

De exemplu:

Forma actuală	Forma propusă
ART. 41 - Declaraarea și plata impozitului pe profit [...] (18) Impozitul reglementat de prezentul titlu reprezintă venit al bugetului de stat.	ART. 41 - Declaraarea și plata impozitului pe profit [...] (18) Impozitul reglementat de prezentul titlu reprezintă venit al bugetului local al comunei, orașului sau municipiului.